

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravljalstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/6 strani K 10— za 1/10 strani K 5— za 1/12 strani K 2:50 za 1/16 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 36.

V Ptuj, v nedeljo dne 9. septembra 1917

XVIII. letnik

Kdo je kriv svetovne vojne?

Več kot tri leta traja že grozovita, krvava svetovna vojna. Mi in naši zavezniki smo že opetovano ponudili roko sprave in miru. Sovražniki so našo ponudbo vedno odklonili. In vendar razširjajo ti naduti sovražniki še vedno očitno laž, da sta Avstro-Ogrska in Nemčija vojno povzročili. In celo v naših krajih se dobijo še vedno ljudje, ki takim govoricam ne samo verujejo, marveč jih celo sami razširjajo, to pa iz golega sovraštva proti nemštvu, proti naši zvesti in poštenu zaveznici Nemčiji. V zadnjih tednih smo n. pr. v slovensko-prvaških listih čitali naravnost neverjetne napade na — Nemčijo in njenega cesarja Viljama, medtem ko v teh listih takih napadov še nikdar nismo čitali zoper srbskega Petra ali ruskega carja... Ta hinavska, nevarna hujskarija v službi avstrijskih sovražnikov stoječih ljudi se mora ponehati, ker bi znala drugače vso javnost zastropiti. Proti tej nevarni hujskariji bode moral odselej vsak pošten Avstrijec vsa sredstva vporabiti in z največjo energijo nastopiti. Krinka se mora skritim sovražnikom Avstrije ravno tako iz obraza potegniti, kakor očitnim nasprotnikom!

Kdo je kriv svetovne vojne? To so dokazala že v Bruslju najdena poročila poslaničnika, pokojnega barona Greindl, nemške uradne izjave, temelječe na zgodovinskih resnicah, govori prejšnjega kanclerja, razkritja sedanjega kanclerja Michaelisa, mnogoštevilno izpovedb vojno-vjetih oficirjev, pojasnitev diplomatskih dogodkov pred izbruhom vojne itd. itd.

Nove dokaze, kdo je krivec svetovne vojne, pa prinaša z odločno jasnostjo priznanje, ki sta ga bivši ruski minister Suhomlinov in šef ruskega generalnega štaba pred svojimi ruskimi sodniki podala. Iz tega priznanja izvira brez vsacega dvoma, da je ruska panslaviistična vojaška stranka duševno slabotnega carja proti volji ruskega ljudstva, ki gotovo kakor avstro-ogrsko in nemško ljudstvo ni hotelo vojne, naravnost nalagala in v vojno prisilila; Anglija in Francoska pa sta si zavedali razvitka vojnih dogodkov in sta ta razvitek sistematično podpirali ter pripravljali. Krivi so torej naši sovražniki!

Ze 29. julija 1914 je ruski car povelje za mobilizacijo podpisal; v tem povelju ni določil samo delno mobilizacijo, kakor je ruska vlada doslej vedoma lagala, marveč splošno mobilizacijo vseh ruskih bojnih sil. Januškevič je priznal pri sodnijski razpravi, da je ze 29. julija popoldne imel dekret mobilizacije carja v svojem žepu. Bržkone je odločitev že popoldne dne 29. julija padla. Isti dan, popoldne ob 3. uri, dal je Rus Januškevič nemškemu vojaškemu atašeju svojo častno besedo, da mobilizacija še ni zapovedana; ponudil je tudi, da podeli to častno izjavo celo pismeno. Zamolčal pa je, da je imel podpisano mobilizacijsko povelje že v žepu. Januškevič je torej nemškega vojaškega atašeja nalagal in mu zlagano častno izjavo podal, kar je pač za naše šege in misli

o poštenju nerazumljivo. Dne 29. julija ob 11. uri zvečer telefoniral je car s Suhomlinowom in je vzel v tem telefonskem pogovoru povelje mobilizacije nazaj. Januškevič dobil je isto naročilo. Upirala sta se, češ, da se enkrat zapovedano mobilizacijo ne more več vstaviti, ali car je vendar zapovedal, da splošne mobilizacije ne sme biti. Drugo jutro je Suhomlinow nalagal carja, češ da se izvrši mobilizacija le v južno-vzhodnih okrajih. Vedel je pri temu natanko, da je bila povsod v toku, ker se je bil z Januškevičem v tem dogovoril, da ne bodeta ubogala carjevega povelja. Ruski zunanji minister Sasonow je potem do 30. julija carja pregovoril in tako se je s splošno rusko mobilizacijo svetovna vojna pričela.

To so dokazi zgodovinskega pomena, ki pravijo jasno, da so naši sovražniki krivi svetovne vojne. V bojazni pred odgovornostjo za svoj zločin dolžijo sedaj Avstro-Ogrsko in Nemčijo. Pa resnica se ne da prikriti!

Nemčija je vse storila, da bi spor med Avstro-Ogrsko in Srbijo na te dve državi omejila. Ali ko je ruska vojna stranka z lažmi slabotnega carja prisilila, da se postavi na stran kraljemorilskih Srbov, je izvršila Nemčija svojo pošteno zavezniško dolžnost in je stopila „in schimmernder Wehr“ na stran Avstro-Ogrske. In skozi tri leta se borimo rama ob rami proti polovici sveta, ki nas hoče zdrobiti in uničiti. Kakor brat in brat, tako se borita Avstrijec in Nemeč. Zato pa je največji sovražnik domovine tisti, ki hoče v tej uri nevarnosti to zavezniško zvestobo motiti ter kaliti. Zvestoba za zvestobo!

Svetovna vojska.

Zmagoviti naš odpor ob Soči.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 30. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Nemški regimenti razširili so svoje nove uspehe severno od Focsani z zavzetjem kraja Iresti, ki so ga potem obdržali proti mnogoštevilnim napadom. Južno od Ocne izjalovili so se sovražni sunki. Bolj severno dvignilo se je na mnogoštevilnih oddelkih bojno delovanje.

Italijansko bojišče. Velika bitka ob Soči bila je tudi včeraj z največjo ljutostjo nadaljevana. Braniteljev odpor ostal je zmagovit v najhujših navalih. V prostoru severno od Kala sta se razbila v jutranjih urah dva močna italijanska napada. Pri Podlescu, Madoni in Britofu metal je sovražnik skozi celi dan do pozne noči nepretrgano nove množice proti našim postojankam. Vsi navalili so se razbili ob trdni vztrajnosti naših čet. K mnogim bojnim sredstvom, s katerih pomočjo je skušal sovraž-

nik naš odpor premagati, prišlo je včeraj neko novo, v tej pokrajini nepričakovano. Vzhodno od Britofa jahala je italijanska kavaljerija proti našim obrambam. Bila je od strojnih pušk sprejeta in uničena. Za junaške borilce na Montu San Gabrielle prinesel je 29. zopet vroče ure. Vedno zopet je ponavljal sovražnik napade. Proti večeru se mu je posrečilo, vdreti na severni strani v naše järke. Po nastopu teme pričele so v težki nevihti naše čete s protisunkom. Zopetni boj končal je z nerednim begom Italijanov. Tudi vzhodno od Gorice pritisek sovražne armade še ni ponehal. Ako se je dopoldne zavračalo le posamezne napade, pričel je nasprotnik popoldne po večurnem bobenskem ognju zopet s splošnim, širokim množinskim napadom. Zopet je stala pokrajina od San Marca v središču bojev. Z bajonetom in ročnimi granatami se je tukaj kakor povsod med Santo Caterino in Vrtojbo prvo črto obdržalo. Pri Kostanjevici smo potisnili svojo fronto po uspešnem napadu na nasprotnika nekaj naprej. Poleg drugih čet so se v zadnjih bojih tudi oddelki regimentov 10 (Przemysl) in 48 (Nagy Kanizsa) posebno odlikovali. Krvave izgube sovražnika so izredno težke. Število od začetka 11. bitke dobljenih vjetih povišalo se je na več kot 10.000 mož. — Trst je bil dopoldne drugič, danes zjutraj tretjič v 48 urah od sovražnih letalcev bombardiran. Napadom je več prebivalcev padlo kot žrtev. Več zasebnih poslopj je bilo poškodovanih. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 30. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Pri Wiertje luti sunek Angležev, ki je bil z velikimi izgubami odbit. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu izjalovilo se je več po ognju zapričetih poizvedovalnih sunkov Francozov pri Cernyju.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Pri Dünaburgu in Smorgonu oživelo je ognjeno delovanje. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno od Trigul-Ocne bili so rumunski napadi proti našim črtam zavrženi. — Armada Mackensen. Bojni uspeh od 28. avgusta v gorovju severno-zapadno od Focsani bil je včeraj razširjen. Krepi sunek preiskušanih napadalnih čet vrgel je ljuto branečega se sovražnika iz Iresti in ga je silil preko visočin severno vasi do doline Susite. Vjeli smo nad 300 mož in zaplenili mnogo strojnih pušk ter vozov. Ljuti razbremenilni napadi, ki jih je napravil nasprotnik brez ozira na izgube ljudi proti od nas severno-vzhodno in severno od Mucelula pridobljenim črtam, ostali so brezuspešni in brez vpliva na napadalno gibanje zapadno od Susite. Ob Seretu in spodnji Donavi povišalo se je bojno delovanje.

Makedonska fronta. Povišano ognjeno delovanje trajalo je naprej, zlasti južno-zapadno od jezera Doiran. Pri Thuma in Alcaak Male napravili so Bolgari uspešne napade, pri katerih se je več francoskih straž vjelo. Nekaj napadajočih sovražnih kompanij se je z ognjem prepodilo.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Zmaga proti Lahu!

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 31. avgusta. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Pri Skali v vzhodni Galiciji sunile so naše napadalne čete z uspehom v sovražne jarke.

Italijansko bojišče. Trst je bil večeraj opoldne četrtič od sovražnih letalcev napaden, brez da bi nastala posebna škoda. Na kraški visoki planoti je bilo razmeroma mirno. V prostoru od Gorice prisilil je Italijane žrtev polni polom njih zadnjega napada do bojevnega odmora, ki smo ga mi v to porabili, da smo še nekaj ostalih sovražnih gnezdov izpraznili. Istotako severno od Kala, ko so se zjutraj še nekateri posamezni sunki sovražnika izjalovili, ni prišlo do nobenih večjih bojnih dejanj. Temljutejše vrgle so se italijanske divizije zopet na ravno imenovani oddelek se razširjajočo fronto na naše postojanke pri Podlesce, Madoni, Britofu in na že sedem dni v središču Sočine borbe stoječi Monte San Gabriele. Z izredno ljutostjo pustil je sovražnik slediti napad na vpad. Zopet je hrabrosti in vztrajnosti čet iz vseh pokrajin Avstrije in Ogrske zahvaliti, da smo v divjanju bitke vse postojanke zmagovito obdržali. V ure trajajočih bližinskih bojih so se izkazale zopet naša disciplina, bojovna morala in temeljito vojaško izvežbanje. Polno svežega napadalnega duha pripeljali so zvečer pri Britofu, ko je Italijan s svojimi navali nekaj ponehal, naši oddelki 3 oficirje, 110 mož in 2 strojni puški iz sovražnih jarkov. Tako je bil tudi 14. bojevni dan za naše čete dan uspeha. — Na K.

roškem nobeni posebni dogodki. — Ob južno-tirolski meji severno-zapadno od Bezzeca odvzeli smo sovražniku neko postojanko. Kar od Italijanov v boju ni padlo, odpeljali smo vjetih.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 31. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji hujše bojno delovanje, pri katerem smo v prednjem polju naših postojank nekaj Angležev vjeli. V Artoisu razvili so se severno od Lensa krajevni boji, ki so do teme trajali. Južno-zapadno od Le Chateleta iztrgale so lovske kompanije Angležem del njih novega dobička. Pripeljali smo mnogoštevilno vjetih. St. Quentin ležal je zopet pod francoskim ognjem. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na vzhodni polovici Chemin des Damesa bilo je ognjeno delovanje živahno. Pred Verdunom zopet močni artiljerijski ogenj, ki ni peljal doslej do novih napadov.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Severno-zapadno od Dünaburga sunili so ruski oddelki pod varstvom ognja zopet pri Illuxtu naprej. Naša jarkina posadka je vrgla sovražnika nazaj. Istotako brezuspešna so ostala ruska podjetja ob jezeru Narocz. Pri Skali šle so nekateri naših kompanij čez Zbrucz, vdrle v ruske črte in se vrnile po uničenju jarkinih naprav z vjetimi ter plenom čez reko nazaj.

Makedonska fronta. Pri veliki vročini se je nadaljevalo povišano bojno delovanje. Na Dobrem Polju bili so srbski oddelki, južno-zapadno od jezera Doiran pa angleški bataljoni pod težkimi izgubami zavrnjeni.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Uspehi pri Gorici.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 1. septembra. Uradno se danes razglša:

100 bombami, ki so v mestu nekaj škode povzročile. Neka mala zaloga slame izven mesta je pričela goreti. Vojaški objekti so imeli le neznatno škodo. Človeških življenj ni obžalovati.

Mornariško poveljstvo.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 5. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Artiljerijski boj povišan. Dover, Boulogne in Calais smo z bombami napadli. Sestrelili smo 22 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Naše operacije vzhodno od Rige so se, kakor nameravano, naprej razvile. Najtežji obrežni topovi (do 30,5 centimetrov kalibra) padli so nepoškodovani v naše roke. Severno-vzhodno od Düne je Vzhodno morje doseženo. Oddelek livlandske Aa je prekoračen. Južno reke stoječe ruske čete bile so uničene. Sovražnik se nadalje umika proti severnem vzhodu.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

65.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 5. septembra. Podmorski čolni osrednjih sil so v Srednjem morju zopet uspešno delovali in 16 parnikov s skupno 65.000 tonami potopili. Med njimi se nahajajo oboroženi angleški parniki „Hathor“ (3823 ton), „Kilwisning“ (3071), „Nairu“ (3627) in „Winlaten“ (3270 ton). Večina potopljenih parnikov je bila globoko naložena: več od

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Focsani odvzele so nemške čete sovražniku zopet neko ljuto branjeno visočinsko postojanko. Pri Husiatynu in Tärnepolu bila so ruska lovska poveljstva zavrnjena.

Italijansko bojišče. Večeraj dopoldne ob Soči ni prišlo do nobenih večjih bojnih dejanj. Popoldne je vzplamtela med Tolminom in Vipavo bitka na mnogih krajih iz novega. Severno od Kala, pri Madoni in Britofu bili so močnejši angleški napadi odbiti. Kakor v prejšnjih dneh, bil je Monte San Gabriele zopet pozorišče ljute borbe. Od severa in zapada sem silili so na številu mnogo močnejši napadalci proti naši hrabri posadki. Največji boj je ležal na severni strani gore. Naša čez vsako hvalbo vzišena infanterija je vstavila vse navale in napravila opetovane protinapade. Pri Gorici in v Vipavski dolini sledilo je krepkim napadom sovražnika mnogo posameznih sunkov. Naše čete so vzele vzhodno od Gorice neki italijanski kos jarka in vjelo 6 italijanskih oficirjev, 140 mož, zaplenile pa 4 strojne puške. — Trst je bil zopet napadalni cilj italijanskih letalcev. Škofjska palača je bila poškodovana.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 1. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji traja močni ognjeni boj naprej. Tudi v Artoisu se je oživel. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri posesti Hurbise napadli so Francozi po ljutemu artiljerijskemu učinku z močnimi silami. Začetni dobiček sovražnika bil je s protisunkom nazaj pridobljen. Za nekatere kose jarkov se zvečer noč ljuto borilo. Nekaj vjetih je ostalo naših roki. Sunki nasprotnika na Winterbergu in južno od Corbeny so se velikimi izgubami izjalovili. Pred Verdunom se je zvečer artiljerijsko delovanje povišalo. — Armada vojvode Albrechta. Neko podjetje bavarskih čet ob kanalu Rhein-Main

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 5. septembra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. 19. dan 11. Sočine bitke bil je napolnjen od težkih, krvavih bojev. Pri Maloni sunile so naše naskočne čete v prodiranju na neki globoko uvrščeni italijanski napad in so ga vstavile. Štiri nadaljnjih napadov je bilo odbitih. Monte San Gabriele stoji od večeraj zjutraj v središču do največje ljutosti povišane borbe. Sovražnik naskakuje vedno zopet skalnati višek, ki je padel opetovano v njegove roke, pa se je kmalu nato od naše slavne infanterije nazaj pridobil. Na obeh straneh z največjo ljutostjo peljani boj traja do te ure v nezmanjšani sili naprej. Pri Gorici napravil je Italijan par brezuspešnih sunkov. Neko pri Selu in Medea zji napravljeno podjetje naših čet povzročilo je na vsej krašk-visoki planoti ljute spopade. Vsi od nasprotnika pričeti napadi razbili so se hvala zadržanju naših v vojni izkušenih braniteljev Krasa. Vjeli smo 100 italijanskih oficirjev in nad 4000 mož. Skupno število od začetka 11. bitke dobljenih vjetih znaša že 15.000 mož. — Sovražni letalci so Trst zopet dvakrat napadli.

Šef generalštaba.

Letalci nad Polo.

K.-B. Dunaj, 5. septembra. Uradno se poroča: V noči na 4. septembra obmetalo je večje število sovražnih letalcev Polo z okroglo

njih z živili, eden s 4000 tonami premogoljem in deli letal. Pet vrednih parnikov je en avstro-ogrski podmorski čoln (poveljni v. Trapp) v 7. dneh iz zavarovanega sprejstva sestrelil. Nemška pomorska letala s donavski izliv pri Sulini uspešno z bombami napadla. Opazilo se je dva močna požara pristanu.

Šef admiralnega štaba pomornice.

imelo je polni uspeh. Razven krvavih iz-
stih pustili so nam Francozi nekaj vjetih.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Düni je bilo včeraj bonerno delovanje živahnije. Severno od žemnice Kowel-Luck dognali so naši poravnalci dobri učinek naših minskih metalcev in artiljerije v sovražnih jarkih, iz katerih smo pripeljali tudi vjete. Pri Tartopolu in Husiatynu bili so ruski oddelki v bližinskem boju prepodeni. — Armada Mackensen. V gorovju severno-zapadno od Focsani vrgle so nemške čete Rumune in nemške ljuto branjene višočinske postojanke. Pri Maximeni ob spodnjem Seretu vdrli so nemški in bolgarski naskočni oddelki v ruske postojanke, uničili posadko in se vrnili s velikimi števili vjetih.

Makedonska fronta. Ob Cerni napadel je neki italijanski bataljon pri Palovu; nemške čete so vrgle sovražnika nazaj in mu odvzele vjete. Na Dobrem Polju izjalovilo se je več srbskih napadov. Zapadno Vardarja pa francoski sunki, pred postojankami Bolgarov.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Italijan počiva...

Avstrijsko uradno poročilo od
nedelje.

K.-B. Dunaj, 2. septembra. Uradno se
danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Sovražnik trdil je zaman, da bi našim (nemškim) zavezikom severno-zapadno od Focsani pridobljene uspehe zmocnimi protinapadi odvzel.

Italijansko bojišče. Odprto mesto Trst je bilo včeraj zopet opetovano od italijanskih letalcev obiskano, ki so skupaj 70 bomb vrgli. — Ob Soči včeraj ni bilo več bojev. Italijanski delni napadi na visoki gori od Bainsizza-Sv. Duh, pri Gorici in Jamianu so se izjalovili; naše naskočne čete so odgovorile nanje z uspešnimi protipodjetji. V okolišu Monte San Gabriele so zadržavali naši topovi sovražne množice. V noči na 1. septembra je nekaj 10 oficirjev in 315 mož šestih italijan-

Zopetni vojni nakup kovine. 408

Glasom odredbe c. k. ministerstva za deželno obrambo od 15. junija 1917 se je že od 23. septembra 1915 vsakdo oddajalno dolžnost za predmete iz bakra, bakrenih legiranj, nikla in aluminija nadalje razširilo. Armadna uprava opozarja s to odredbo obivalstvo Avstrije nanovo, da utrdi bojno silo armade hitro oddajo za izdelovanje municije potrebnih kovin. Zaupanju na preiskušeno patrijotično mišljenje se opozarja najprve na

prostovoljno oddajo

zapljenjenih predmetov.

Da se občinstvu prostovoljno oddajo zapljenjenih predmetov olajša, je kovinska centrala-akcijska družba skupno z zvezo avstrijskih trgovcev z železnim blagom nanovo, kakor v letih 1915/16, v mnogostevilnih krajih Avstrije uresničila **nakupovalna mesta za vojno kovino**, katerih naslovi se bodejo v tem časopisju naznanjevali.

Nakup se vrši zopet proti gotovemu plačilu na podlagi oblastveno določenih cenikov, ki morajo biti v vsakdanjih lokalih pribiti. Glede vrste za oddajo določenih predmetov bodejo letaki potrebna pojasnija dati. Zanimaki se dobivajo pri **občinskih uradih in nakupnih mestih** zastoj in se bodejo poleg tega potom časopisjev razširili.

Prostovoljni nakup bode dovoljen zopet le skozi omejeni čas, po katerega poteku bodejo zapriče obsestvene revkizicije. Pri teh revkizicijah se vrši plačilo šele **pozneje in to po nižjih cenah**; vsled tega leži v lastnem interesu občinstva, da vporabi takoj vsako prostovoljno oddajo.

Nakupovalna mesta so do nadaljnjega opravičena, zakupiti tudi **druge kovinske domače predmete** po oblastveno določenih cenah. S tem je podana zadnja prilika, da predmete prostovoljno prodati, katero naj se v vsakdanji vporabi, ker so zdaj komisijonarjanja v delu, v katerih se bode zamudne oddajalce k najstrožji odgovornosti pritegnilo.

Seznam vojno-nakupovalnih mest za kovino

je inzerat na strani 8.

skih regimentov vjetih v roke hrabrih braniteljev padlo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 2. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Močni artiljerijski boj proti sredini flandrijske fronte trajal je dan in noč naprej. Boji v prednjem polju so potekali za nas ugodno. Pri St. Quentinu in ob Oise se je ognjeno delovanje proti prejšnjim dnem povišalo. Pri nekem poizvedovalnem sunku zapadno od Lafere dobili smo nekaj vjetih. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pri Alledandu se je sovražniku pri neki nasilni poizvedbi krvave izgube prizadelo in vjete odvzelo. Na Chemin des Damesu ostal je pri Hurtebisu omejeni del naše najprednejše črte v roki Francozov. Pri Verdunu se je zvečer ogenj povečal, ponoči pa opešal. Ritmojster v Richthofen dosegel je včeraj svojo 60. zračno zmago.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Ob Düni se je ognjeno delovanje povečalo. Južno-vzhodno od Rige bila so naša podjetja uspešna. Zapadno od Lucka smo pri nekem sunku dobili vjete in plen. — Fronta nadvojvode Jožefa. Med Prutom in Sučawo ogenj in praske. — Armada Mackensen. V gorah severno-zapadno od Focsani hoteli so Rumuni in Rusi našim četam pridobljeno ozemlje odvzeti. Ljuti protinapadi sovražnika izjalovili so se z velikimi izgubami pred našimi črtami.

Makedonska fronta. Pri Monastiru so napadli Francozi z močnimi silami. Ob cesti v Prilep vdrli sovražnik bil je pobit ali vjet, naval ob strani ceste pa od bolgarskih čet povsod nazaj vržen. Na Dobrem Polju so se zopetni napadi Srbov razbili.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 3. septembra. Uradno se
danes razglaša.

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Focsani in južno od Ocne napadli so Rusi in Rumuni zopet brezuspešno.

Italijansko bojišče. Na Montu San Gabriele pejlala so včeraj pred začetkom dneva podjetja naših čet do živahnih bojev, ki so ugodno potekali. Popoldne in zvečer izjalovili so se na severni strani gore močni italijanski napadi. Tudi vzhodno od Gorice in pri Jamianu ostali so sunki sovražnika brezuspešni. Italijanski letalci obmetali so več krajev primorskega zapadnega obrežja z bombami. Neko proti Trstu prodirajoče brodogve zračnih ladij bilo je od naših pomorskih letalcev pred dosego cilja prepodeno.

Balkansko bojišče. Ob Vojusi bili so sovražni poizvedovalni oddelki zavr-njeni.

Šef generalštaba.

Riga od Nemcev zavzeta.

W.-B. Berlin, 3. septembra, zvečer.
Riga je zavzeta.

* * *

Sredi v ogromnih bitkah na zapadu in ob Soči so Nemci proti Rusom izvršili mojsterski čin junaške armade. V nedeljo so obrambeno črto Rusov med Rigo in Friedrichstodom nazaj potisnili, reko Düno prekorčili in s tem vso utrdbo velevažnega ruskega pristanišča Rige obkolili. S tem je najskrajnejše severno krilo Rusov, ki se je pri Rigi ob morje naslonilo in je bilo dozdevno nepremagljivo, v širokosti skoraj 80 kilometrov popolnoma razbito. Nemške divizije stojijo zdaj ruski 12. armadi v hrbtu in na strani. Ta armada se torej ne more več braniti. V begu se mora umakniti proti

Wendenu, ker drugače je izgubljena. Pri temu begu bode morala seveda zapustiti prav mnogo vojnega materiala. Zavzetje Rige je za naše sovražnike eden najhujših udarcev v tej vojni, za naše zveste nemške zaveznike pa v resnici krasni uspeh!

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 3. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri viharju in dežju bil je artiljerijski boj v delu flandrijske fronte močan, pri drugih armadah, tudi ob Maasi, pa v splošnem neznaten. Ob cesti Cambrai-Arras izjalovil se je en močni angleški napad. Pri posesti Hurtebise bil je zemeljski dobiček Francozov v jarkinih bojih znatno zmanjšan.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Po skrbni pripravi prekorščile so nemške divizije v jutru 1. septembra Düno na obeh straneh Uexkülla. Močni učinek artiljerije in minskih metalcev šel je pred prehodom infanterije, ki se je po kratkem boju na severnem bregu reke utrdila. Krepko smo vrgli Ruse nazaj, kjer so se upirali. Gibanja naših čet so v toku in potekajo po načrtu. Sovražnik zapušča pod učinkom našega prodiranja svoje postojanke zapadno od Düne; tudi tam so naše divizije med boji z ruskimi zadnjimi četami v prodiranju. Močne kolone vseh vrst hitijo na iz Rige izhajajočih cestah v naglici proti severnem vzhodu. Goreče vasi in posesti kažejo pot umikajočega se zapadnega krila ruske 12. armade. — Fronta nadvojvode Jožefa. V rekinih dolinah na severno-vzhodnem robu gozdnih Karpat oživljajoče se bojovno delovanje. Južno od doline Trotusa izjalovilo se je več rumunskih ponočnih napadov na D. Cosna in pri Grosesci. — Armada Mackensen. V gorovju med dolinama Susite in Putne zavrnili so naši regimenti močne rusko-rumunske napade s protisunkom. Z 200 pri temu v našo roko padlimi vjetimi poviša se za to bojišče število vjetih od 28. avgusta na 20 oficirjev, 1650 mož, plena pa na 6 topov s procami, 60 strojnih pušk, mnogoštevilne minske metalce in četine vozove. Tudi pri Marasesti napadli so Rumuni brezuspešno.

Makedonska fronta. Danes zjutraj razbili so se francoski napadi pri Bratindolu, severno-zapadno od Monastira, z velikimi izgubami. Srbi so doživeli zopet na Dobrem Polju krvavi poraz.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 4. septembra. Uradno se
danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Focsani sta se razbila dva napada Rusov in Rumunov. **Nemški zbori so v zmagovitem navalu Rigo zavzeli.**

Italijansko bojišče. Včerajšnji dan potekel je brez večjih infanterijskih bojev. Ponoči odbili smo pri Kalu in Madoni italijanske sunke. Od danes zjutraj stojijo na severni strani Monte San Gabriele naše čete zopet v ljutem boju. — Trst je bil zopet od sovražnih letalcev napaden.

Šef generalštaba.

Velika nemška zmaga pri Rigi.

Nemško uradno poročilo od
torika.

K.-B. Berlin, 4. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji se je popoldne bojno delovanje artiljerij ob obrežju in med Langenmarkom in Warnetonom do velike ljutosti povišalo. Pri Ypernu manjši boji, pri katerih se je nekaj Angležev vjelo. Ponoči je napadel sovražnik severno-zapadno od Lensa. Vdril je mimogredoč v naše črte, iz katerih

je bil takoj s protisunkom prepoden. — Armada nemškega prestolonaslednika. V Champagni sunili so Francozi ob cesti Somme-Py-Sonain po bobenskem ognju naprej. Naš protinapad vrgl jih je zopet iz enega od nas izpraznjena jarka. Ognjeni boj pred Verdunom postal je zvečer zopet jako močan. Tudi ponoči ležale so artiljerije na vzhodnem bregu Maase v učinkujočem ognju. — Armada vojvode Albrechta. Zapadno Mosele se je od nasilne poizvedbe pri Remenauville francoske vjete pripeljalo.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Po dvednevni bitki je naša 8. armada pod vodstvom generala v. Hutier večeraj na večih krajih gorečo Rigo od zapada in južnega vzhoda zavzela. Naše v boju izkušene čete zlomile so povsod ruski odpor in so premagale v ljutem prodiranju naprej vsako zapreko gozda in močvirja. Rus je svoje razširjeno mostičje zapadno Düne in Rige v največji naglici izpraznil. Naše divizije stojijo pred Dünamünde. Močne neradne vojaške skupine silijo v marših ponoči in po dnevu na vseh potih iz Rige proti severnem vzhodu. Južno velike ceste v Wenden na obeh straneh potoka V. Jaegel vrgle so se v obupanih krvavih napadih močne ruske sile našim četam nasproti, da bi krile odhod poražene 12. armade. V ljutih bojih podlegle so našemu navalu. Naše divizije so na večih krajih veliko cesto dosegle. Nekaj tisoč Rusov je vjetih, več kot 150 topov in mnogo vojnega orožja zaplenjena. Bitka pri Rigi je novi slavn list nemške armade. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno-vzhodno od Cernovice odvzeli so avstro-ogrski regimenti Rusom neko ljuto branjeno višočinsko postojanko. Med Seretom in Moldavo traja živahno bojno delovanje naprej. — Armada Mackensena. Pri Muncelulu severno-zapadno od Foesani se je več rusko-rumunskih napadov izgubonosno izjalovilo.

Makedonska fronta. Čete sovražnih sil večeraj svojih napadov niso ponovile.

Prvi generalkvartirmeister Ludendorff.

Nemški letalci v napadu.

W.-B. Berlin, 4. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

V noči na 3. t. obmetali so naši letalci Calais in Dünkirchen z bombami. Nastale požare se je zamoglo čez dan opazovati. Dover je bil večeraj, Chatam, Sheerneß in Ramsgate danes ponoči po naših letalih z bombami napaden. — Večeraj smo 19 sovražnih letal in 2 balona sestrelili. Ritmojster v. Richtofen dosegel je svojo 61. zračno zmago, lajtnant Mueller pa je sestrelil svojega 27. nasprotnika.

Za glavobol predpisujejo zdravniki ponajveč živce pomirjajoča sredstva. Kot tako vživa dober sloves že skozi mnogo let Fellerjev dobrodišeči fluid iz rastlinskih esenc zn. „Elsa-fluid“. Njega bol lajšajoče lastnosti se jako hvalijo. Tudi osvežujoči dober vonj in prijetna hladnost ugodno vplivajo pri glavobolu, kakor tudi pri migreni. Predvojnne cene: 12 steklenic tega mišice jačujočega, živce pomirjajočega domačega zdravila pošlje za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg, št. 241 (Hrvatsko). Če je pa glavobol posledica slabe prebave, zaprta ali drugih prebavnih težkoč, hitro odpomorejo lagodno odvajajoče rabarbarske kroglice zn. „Elsakroglice“, 6 škatlic stane poštnine prosto 4 K 40 v. Oboje domačih zdravil bodi toplo pripravljeno in naj bi jo imeli vedno pri rokah zlasti taki ljudje, ki pogosto trpe vsled glavobola. Na ta način si takoj prežene napade migrene in se tako obvarujejo pred nje zopetnim nastopom. — Fellerjev črtnik zoper migreno hitro učinkuje in ga je lahko nositi seboj v žepu, cena mu je 1 krono. (—vi—)

Vojna na morju.

24.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 30. avgusta. V zatvornem okolišču okrog Anglije so naši podmorski čolni zopet 24.000 brutto-register-ton uničili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspešni podmorski čoln.

48.000 ton potopljenih.

K.-B. Berlin, 31. avgusta. Eden naših (nemških) podmorskih čolnov, poveljnik kapitanlajtnant Rose, je nanovo na angleškem zapadnem obrežju 7 parnikov z 48.000 brutto-register-tonami potopil, in sicer oborožene angleške parnike „Athenic“ (12.234 ton, tovor: žito in brčkone živina), „Boniface“ (3799 ton), „Kenmore“ (3919 ton), „Duranzo“ (3008 ton), transportni parnik „Verdi“ (7120 ton) ter dva jako velika parnika, ki sta bila sredi iz spremstva sestreljena.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Pomorski boj pri Hornsriuffu.

W.-B. Berlin, 2. septembra. Večeraj v ranem jutru zadela je severno od Hornsriuffa ena naših varnostnih patrolj na angleške križarke in torpedne čolne. Po kratkem boju odtegnil se je sovražnik, ki je bil od enega naših letal z bombami obmetan, učinku močnejših sil. Od nas se je štiri kot prednje straže rabljene ribiške parnike poškovalo in v danskem vodovju na suho spravilo. Največji del njih posadke se je menda izkrcal.

Šef admiralnega štaba mornarice.

46.000 ton in ena francoska križarka potopljena.

W.-B. Berlin, 1. septembra. Naši (nemški) in zavezniški (avstrijski) podmorski čolni v Srednjem morju so vkljub močnejšemu sovražnemu protiučinku zopet 12 parnikov, 14 večjih in 10 manjših jadernic s skupnim prostorom okroglo 46.000 ton potopili. Med njimi so se nahajali oboroženi angleški parniki „Sanishen“ (3837 ton), „Llandudno“ (4187 ton) s konjsko krmo za Saloniki-armado, „Incemore“ (3060 ton), „Goodwood“ (3006 ton), japonski parnik „Bandai Maru“ (3227 ton) in grški parnik „Sesostris“ (3029 ton) s fosfatom v Italijo. — Dne 2. septembra je bila hitra francoska pomorska križarka „Golo II.“ z 200 možmi francoskega Korfu-brodovja in srbskimi oficirji na krovu južno od Korfu potopljena, 4 srbski obersti, med njimi en divizijski poveljnik, bili so vjeti.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Na Severnem kapu.

K.-B. Christiania, 1. septembra. „Dagbladet“ poroča iz Hammerfesta (najsevernejšega mesta v Evropi): Dva angleška parnika bila sta v torek v oddaljenosti 140 morskih milj od Severnega kapa potopljena. Razven tega bil je ruski parnik „Marseille“ potopljen.

Od 1. februarja nad 6 milijonov ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 4. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v angleškem Kanalu in Atlantskem oceanu so: 4 parniki in 2 jadernici s skupno 17.000 prostornimi tonami in sicer 3 oboroženi, globoko naloženi parniki, francoski parnik „Maria Alfred“ s soljo za Féeamp in „Rauline Louise“ ter neki parnik, ki je imel 5700 ton za Francosko naložen. — Glasom dosedanjih poročil naših podmorskih čolnov se je od začetka neomejene vojne podmorskih čolnov že več kot 6 milijonov ton za naše sovražnike rabljivega prostora na trgovinskih ladjah potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Uspehi avstrijskih podmorskih čolnov.

30.000 ton potopljenih.

K.-B. Dunaj, 4. septembra. Iz vojnovekovnega stana se poroča: Eden naših podmorskih čolnov, poveljnik linijski podmorski lajtnant vitez v. Trapp, vrnivši se od večdnevnega podjetja v Srednjem morju, potopil je v tem času 30.000 brutto-register ton sovražnih trgovinskih ladij. Francoski oboroženi parnik „Constance“ od 2460 ton prostorne vsebine, naložen z raznim blagom, bil je iz spremstva ladij s torpedom sestreljen; istotako angleški oboroženi parnik „Kilwinning“ (3071 ton) z municijo na krovu. Neki nadaljni, okoli 8000 ton veliki, brčkone angleški

parnik in oboroženi angleški parnik „Nairu“ od 3700 ton bila sta iz zavarovanega spremstva ribiških parnikov, ko so bili ti v ognjenem boju prepodeni, s torpednim strelom potopljeni. Kot zadnji padel je podmorski čoln kot žrtev neki neznani oboroženi parnik od 10.000 do 12.000 ton, ki je bil potopljen vkljub temu, da je bil naš podmorski čoln od dveh parnikov in dveh torpednih čolnov obstreljevan.

Današnji skupni nakladi

prilozili smo

prošpekt

c. kr. avstrijskega vojaškega vdovskega in sirtinskega sklada

(zavarovalni oddelek za Štajersko)

Gradec, Franzensplatz 2, glede

vojno-posojilnega zavarovanja

katerega prijazno vpoštevanje najtopleje priporočamo.

Izpred sodišča.

Sleparski četovodja.

Gradec, 1. septembra. Četovodja Johann Huber, v civilu mesarski mojster, je kot službeni vodja nekega črnovojniškega delavskega oddelka v Kapfenbergu 3700 kron poveril. Potem je zbežal v Gradec, kjer pa se je konečno sam pri vojaški oblasti naznanil. Pred armadnim divizijskim sodiščem bil je obsojen na eno leto težke in poojstrene ječe.

MLADA TATICA.

Maribor, 31. avgusta. 15-letna Ana Kremet, viničarjeva hčerka iz Rosbacha, bila je s svojimi stariši pri gospej Mariji Pichler uslužbena. V tem času je gospej Pichler izginilo mnogo zlatnine in živil v skupni vrednosti 1176 kron. Tatvine je izvršila Ana Kremet, ki je bila zaradi tega na 4 mesece težke ječe obsojena.

Vlomi v Rušah.

Maribor, 31. avgusta. Zaradi večih v Rušah in okolici izvršenih vlovov bila sta obtožena opetovano predkaznovani Avgust Bučar, pomožni delavec v Rušah, in vdovljena Matilda Tarkuš, dekla v okolici. Avgust Bučar je bil obsojen na dve leti, Matilda Tarkuš pa na 6 mesecev težke ječe.

Novo besedilo pesni „Hej Slovani“.

Theresienstadt, avgusta. Kakor poročajo češki listi, bil je uradnik okrajne bolniške blagajne v Jičinu J. V. Chvojka zaradi prepevanja nekega novega besedila znane češke pesni „Hej Slovani“ na 4 leta težke ječe obsojen. Dotično novo besedilo je Chvojka pel ob priliki odhoda vojakov 11. deželnoobrambenega regimenta na bojišče sredi avgusta 1914. V novem besedilu je n. p. sledeče mesto: „Rus je z nami; kdor je protinami, tega bode Francoz prepodil“... Lepo mišljenje! Radovedni smo, če bosta „Straža“ in „Gospodar“ tudi tega češkega poštenjaka branila!

Pustite nam Štajercem vsak danji kruh!

Za pravice štajerskih vinogradnikov.

Pod zgorajšnjim naslovom smo že v zadnji številki poročali, kako se nas od gotove strani v gospodarskem oziru zanemarljivo. Štajerci naj le žrtvuemo, — drugi pa naj uživajo!

Okrajni odbor ptujski s svojim načelnikom g. Jožefom Ornig je v tem oziru že opetovano za pravice štajerskega prebivalstva